

Τα Ελληνικά Ποτάμια στη Φύση, στην Παράδοση και στον Πολιτισμό

Η ροή του ποταμού στη ροή του χρόνου

Κόκκοτος Δημήτριος, φυσικός*, ΚΠΕ Θέρμου
Μαυρέλης Κωνσταντίνος, πολιτικός επιστήμων, ΚΠΕ Θέρμου
Παναγιωτόπουλος Σπύρος, δάσκαλος, ΚΠΕ Θέρμου
Σιορικής Θεόδωρος, φυσικός, ΚΠΕ Θέρμου

Λέξεις κλειδιά:

ελληνικά ποτάμια, αναβαθμίδες, αλώνια, γεφύρια, υδροκίνηση, μύλοι, παραδόσεις

Θεματική ενότητα: θεματικό δίκτυο- πρόγραμμα ΚΠΕ

Περίληψη:

Το δίκτυο ‘‘Τα ελληνικά ποτάμια στη φύση, στην παράδοση και τον πολιτισμό’’ αφορά έμπρακτες περιβαλλοντικές δραστηριότητες για κάθε ποταμό ή χείμαρρο αλλά και τη γύρω περιοχή τους. Δίνει έμφαση στα γνωστικά στοιχεία των περιβαλλοντικών ζητημάτων και προβλημάτων της ποτάμιας, παραποτάμιας και ευρύτερης περιοχής, αλλά και στη συναισθηματική, κοινωνική και πολιτισμική τους διάσταση.

Επίσης, οι περισσότερες - από τις προτεινόμενες - δραστηριότητες λειτουργούν διαθεματικά, διεπιστημονικά και πολυεπιστημονικά, κυρίως μέσω της διασύνδεσης των γνωστικών αντικειμένων των φυσικών επιστημών, αλλά και μέσω της σχέσης τους με την ιστορία, την κοινωνιολογία, την οικονομία, τη θρησκείολογία, την αρχιτεκτονική και την αισθητική της - υπό μελέτη και έρευνα - περιοχής.

Ακόμη, οι προτεινόμενες δραστηριότητες, αναπτύσσονται μέσω μιας προβληματικής η οποία μπορεί να ισχύσει για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείο- Δημοτικό-Γυμνάσιο- Λύκειο) προσαρμοσμένης βέβαια στις κατάλληλες - για κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης - θεματικές και μεθοδολογικές τροποποιήσεις.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που υλοποιείται στο ποτάμι, έχει ως βασικό στόχο την ολοκληρωμένη προσέγγιση του οικοσυστήματος του ποταμού και της γύρω περιοχής του, με θεματικούς άξονες:

1. Ο ποταμός ως υδάτινο οικοσύστημα.
2. Οι χρήσεις του νερού και της παραποτάμιας γης. Οι ανθρώπινες ασχολίες και επεμβάσεις στη ροή του χρόνου.
3. Η κοινωνική, παραγωγική και πολιτιστική διάσταση της περιοχής.
4. Σύγχρονες αξίες και εναλλακτικές δραστηριότητες.

Τα μεθοδολογικά εργαλεία για την παιδαγωγική και επιστημονική προσέγγιση περιλαμβάνουν:

- Εργασίες πεδίου.
- Εργασίες εργαστηρίου (χημικές αναλύσεις, προσδιορισμός ειδών).

- Αναγνώριση πεδίου (*επεμβάσεις, παρεμβάσεις, υποβάθμιση της οικολογικής ποιότητας κ.ά.*).
- Είδη οχλήσεων που υφίσταται το ποτάμι (*οργανική ρύπανση, αμμοληψίες, ευθυγραμμίσεις, εγκαβωτισμοί, φράγματα κ.ά.*).
- Υδρολογικό καθεστώς (*διακοπτόμενη ροή, λειψυδρία, πλημμυρικά φαινόμενα κ.ά.*).
- Τύποι μικροενδιατημάτων (*παρόχθια βλάστηση, πέτρες, λάσπη, άμμος κ.ά.*).
- Προσεγγίσεις των παραδοσιακών, οικονομικών, παραγωγικών και πολιτισμικών συνιστωσών του ποτάμιου οικοσυστήματος.
- Δραστηριότητες και παιχνίδια στο πεδίο.

Σκοποί εργασίας:

- Η διασύνδεση Δημοτικών Σχολείων, Γυμνασίων και Λυκείων σε μια ενιαία θεματική και μεθοδολογική προσέγγιση, με τις αναγκαίες -για κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης- προσαρμογές.
- Η ανταλλαγή πληροφοριών, απόψεων, ιδεών και υλικών, μέσω επισκέψεων, σεμιναρίων, αδελφοποιήσεων, διαδικτυακών διαδικασιών, υιοθεσιών -ευαίσθητων οικολογικά- περιοχών και άλλων κοινωνικο-οικολογικών δράσεων.
- Να παρατηρήσουν, να κατανοήσουν και να αξιολογήσουν τις αξίες και λειτουργίες του ποταμού ή του χειμάρρου και της γύρω περιοχής του.
- Να μετρήσουν και να υπολογίσουν τα φυσικά- χημικά και βιολογικά χαρακτηριστικά του ποταμού.
- κ.α.